

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO PAPILDYMO
8-2 STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP Nr. 20-572)(TAIS Nr. 20-5078)**

2020-04-15 Nr.
Vilnius

Projekto rengėja: Teisingumo ministerija

Projekto tikslas: sudaryti galimybę atlikti ikiteisminius tyrimus ir organizuoti baudžiamųjų bylų nagrinėjimo posėdžius naudojant garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemones.

Dabartinė situacija: Dėl Vyriausybės paskelbto karantino susidariusi situacija atskleidė Baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) spragas, susijusias su ikiteisminio tyrimo atlikimo ir teismo posėdžių organizavimu nuotoliniu būdu. Galiojantis BPK nenumato galimybės atlikti visus reikalingus ikiteisminio tyrimo veiksmus nuotoliniu būdu ar visiems be išimties proceso dalyviams dalyvauti baudžiamosios bylos nagrinėjime naudojant garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemones. Šiuo metu BPK reglamentuoja galimybę tik atskirus baudžiamojo proceso veiksmus (pavyzdžiui, įtariamąjo ar liudytojo apklausą, suimtojo dalyvavimą teismo posėdyje, kai sprendžiami su kardomąja priemone – suėmimu susiję klausimai ir pan.) atlikti garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis. Nuostatos, kuri leistų nepertraukiami atlikti ikiteisminio tyrimo veiksmus ar kuri sudarytų galimybę visiems baudžiamojo proceso dalyviams dalyvauti bylos nagrinėjime nuotoliniu būdu, BPK nenumato.

Pažymėtina, kad, kitaip nei baudžiamojo proceso atveju, taisyklės, leidžiančios visiems proceso dalyviams dalyvauti teismo posėdyje nuotoliniu būdu, yra numatytos tiek galiojančiame Civilinio proceso kodekse, tiek Administracinių bylų teisenos įstatyme.

Projekto esmė: projektu siūloma papildyti BPK nauju straipsniu, pagal kurį ikiteisminio tyrimo vykdymas, bylų nagrinėjimas teisme ir proceso dalyvių dalyvavimas teismo posėdžiuose galėtų būti užtikrinamas naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas (per vaizdo konferencijas, telekonferencijas ir kitaip). Tai užtikrintų esminių baudžiamojo proceso principų laikymąsi – proceso viešumo, ekonomiškumo, kiekvieno teisės į teisingą procesą, bei garantuotą nepertraukiamą baudžiamąjį procesą (tuo pačiu ir teisingumą) net ir esant pačioms sudėtingiausiomis aplinkybėmis, kurios gali susiklostyti valstybėje.

Projekte įtvirtinama patikimo proceso dalyvių tapatybės nustatymo ir duomenų (įrodymų) objektyvaus fiksavimo ir pateikimo svarba, taip pat yra reglamentuojami su procesinių dokumentų įteikimu proceso dalyviams susiję klausimai.

Pagal projekto nuostatas, ikiteisminio tyrimo ir teismo proceso metu, naudojant informacines ir elektroninių ryšių technologijas, visi procesiniai dokumentai įteikiami elektroniniu paštu, faksu arba kitomis proceso dalyvių, kuriems įteikiami procesiniai dokumentai, turimomis elektroninių ryšių priemonėmis, išskyrus atvejus, kai tam nėra techninių galimybių. Įteikiant procesinį dokumentą elektroninių ryšių priemonėmis, procesinio dokumento įteikimo diena laikoma po procesinio dokumento išsiuntimo dienos einanti darbo diena. Apie atliekamus procesinius veiksmus ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras ar teismas proceso dalyviams gali pranešti telefonu ne vėliau kaip likus trims darbo dienoms iki atliekamo procesinio veiksmo pradžios.

Lėšų poreikis: projekto įgyvendinimui bus reikalingos valstybės biudžeto lėšos, skirtos kompiuterinės bei programinės įrangos įsigijimui ir palaikymui. Tikslus lėšų poreikis šiuo metu nėra žinomas, tačiau preliminarai svarstomas ne mažiau kaip 300 000 eurų poreikis.

Derinimas: projekto rengimo metu konsultuotasi su Nacionaline teismų administracija, teisėjų bendruomene ir Generaline prokuratūra.

Atitikimas Vyriausybės programai: Projektas neprieštarauja Vyriausybės programai.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome rengėjams atsižvelgti į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas projektui (2020 m. balandžio 14 d. išvada NV-1040).

Siūlome patikslintą projektą teikti į **Vyriausybės posėdį**.

Patarėjas

Audrius Kasinskas